

OBRAZOVANJE

Cilj podrške Evropske unije sektoru obrazovanja jeste da podrži reformu obrazovanja i pomogne njenom usklađivanju sa standardima, politikama i praksama zemalja EU kroz izgradnju kapaciteta obrazovnih institucija i zaposlenih u obrazovanju, usklađivanje obrazovanja sa potrebama tržišta rada kroz razvoj sistema kvalifikacija, uvođenje inovativnih i inkluzivnih nastavnih praksi i opremanje škola savremenim nastavnim sredstvima. Obrazovanje se smatra osnovom za kreiranje novih radnih mesta, podsticanje ekonomskog rasta, razvoj pojedinaca i društva i jačanje društvene kohezije, kao i osnovom za izgradnju evropskog identiteta poštujući kulturnu i jezičku raznolikost.

Izraženo u brojevima

Evropska unija, kao najveći donator u Srbiji, podržava modernizaciju obrazovnog sistema i njegovo usklađivanje sa standardima i praksom EU. Evropska unija je od 2003. godine donirala više od 100 miliona evra za unapređenje predškolskog obrazovanja, reformu srednjeg stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih, renoviranje i opremanje škola i fakulteta, podršku inkluzivnom obrazovanju itd. Podrška Evropske unije se sprovodi u saradnji sa Vladom Srbije.

Ključni projekti

- ▶ Srbija od 2019. godine učestvuje u najvećem evropskom obrazovnom programu - **Erazmus+** kao punopravna programska država, u rangu sa državama članicama EU. Studenti i nastavno osoblje iz Srbije učestvuju u programima razmene i obuke ravnopravno sa svojim vršnjacima iz EU na svim nivoima obrazovanja. Do sada je preko 16.000 studenata i nastavnika iz Srbije dobilo priliku da studira i usavršava se na evropskim univerzitetima. Istovremeno, institucije iz Srbije privukle su preko 4.300 studenata i nastavnika iz Evrope.
- ▶ Evropska unija podržava **obrazovni sistem u suočavanju sa uticajem pandemije virusa KOVID-19**. EU je donirala skoro 2 miliona evra kako bi pomogla obrazovnom sistemu da se prilagodi izazovima učenja na daljinu, omogućujući deci iz najosetljivijih grupa da imaju pristup obrazovanju. Projekat „**Premošćavanje digitalnog jaza u Srbiji za najugroženiju decu**“ fokusira se na otpornost obrazovnog sistema na efekte vanrednih situacija, sa fokusom na decu romske nacionalnosti.
- ▶ Sa ciljem da doprinese da **kvalitetno obrazovanje bude dostupno svakom detetu**, Evropska unija je podržala angažovanje pedagoških asistenata za rad sa decom kojoj je potrebna dodatna pomoć u obrazovanju. Pored toga, preko 1.000 srednjoškolaca romske nacionalne manjine dobilo je stipendije i bolje uslove za školovanje.
- ▶ Projekat „**Unapređen ravnopravni pristup i završavanje preduniverzitetskog obrazovanja za decu kojoj je potrebna dodatna obrazovna podrška**“, vredan **4 miliona evra**, ima za cilj povećanje kvaliteta preduniverzitetskog obrazovanja za decu sa smetnjama u razvoju i decu iz osetljivih grupa. Intervencija se fokusira na povećanje broja upisane dece sa smetnjama u razvoju u redovno obrazovanje kao i poboljšanje kvaliteta obrazovanja i dodatnih usluga podrške u obrazovnom sistemu.
- ▶ EU ulaže u **obrazovnu infrastrukturu i nabavku opreme za škole**. Obnovljeno je više od 300 osnovnih i srednjih škola. Brojne predškolske ustanove opremljene su igračkama, nameštajem i nastavnom opremom. Čak 27 fakulteta i istraživačkih centara opremljeno je savremenom opremom. Opremljene su i brojne laboratorije. Nabavljena je oprema za poljoprivredne škole u vrednosti od 2,8 miliona evra, što doprinosi sticanju praktičnih znanja i veština učenika i priprema ih za tržište rada ili nastavak školovanja.

Prioriteti za Srbiju

Srbija je i dalje na dobrom nivou pripremljenosti u oblasti obrazovanja i kulture. Određeni napredak je postignut u implementaciji prošlogodišnjih preporuka konsolidacijom sistema Nacionalni okvir kvalifikacija (NOKS) i preduzimanjem određenih koraka kako bi se osigurala usklađenost sistema osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju sa preporukama Evropske asocijacije za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA).

Srbija bi u narednoj godini posebno trebalo da: poveća učešće dece u obrazovanju i brizi u ranom detinjstvu, posebno dece iz ugroženih sredina; nastavi sa operacionalizacijom sistema NOKS-a, sa dodatnim fokusom na kvalitet i obim neformalnog obrazovanja; obezbedi punu usklađenost politike i institucionalnog okvira za obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju uz preporuke ENQA. Nova Strategija za mlade do 2030. godine je usvojena i treba da bude praćena akcionim planom i mehanizmima za osiguranje inkluzivnog praćenja i izveštavanja. (Godišnji izveštaj 2022)